

17
ROČNÍK 14

18. února 2005

V ČÍSLE:

VIII. olomoucké onkologické dny •
**O čem se mluví: omezuje nová úprava
zákoníku práce kompetence vysokých
škola? • S prof. J. Ševčíkem o Genách
děkana PŘF UP jako příkladu motivační
strategie • Téma: public relations •
Diskuse, názory, ohlasy: veřejná vysoká
škola („že by dřív bylo líp?“)**

*Ve dvou zásilkách doputoval do Knihovny UP
knižní dar olomoucké univerzity: přes
2 000 svazků knihovny z pozůstalosti P. Tigrí-
da. V současné době je celý fond v KUP
zpracováván, včetně vlepování ex libris, které
z několika návrhů vybrala paní I. Tigridová.*

Více informací na str. 2.

-red-, foto -tj- ▶

Základní dotace MŠMT se pro UP oproti loňsku zvýšila o téměř 13 %

■ MŠMT poskytne pro letošní rok UP **základní dotaci** v celkové výši 783 734 tis. Kč, což představuje ve srovnání s rokem 2004 navýšení o 89 410 tis. Kč (12,9 %). Na základě novelizovaných pravidel pro poskytování dotací veřejným vysokým školám (viz www.msmt.cz) postupovalo MŠMT podle nových ukazatelů, které zahrnují ukazatele A + B1 (dříve ukazatel A, tj. dotace na realizaci studijních programů) a B2 (loni ukazatel Ph.D., nyní bonifikace za absolventy).

Další část dotace tvoří účelově vázané prostředky. **Stipendia studentů DSPP** jsou pro letošní rok vymezena částkou 82 000 Kč na studenta ročně; na první čtvrtletí obdrží UP dotaci cca 8,5 mil. Kč; dotace na **projekty FRVŠ** tvoří pro UP na rok 2005 sumu 13,5 mil. Kč; dotace na realizaci **rozvojových programů** (ukazatel D) představuje částku 41,7 mil. Kč; **specifický výzkum** VS je dotován celkovou částkou 53,5 mil. Kč; realizace **výzkumných záměrů** bude disponovat částkou 174,2 mil. Kč; další část dotace se týká prostředků na **výzkumné centrum** (Centrum pro výzkum práškových nanomateriálů) ve výši téměř 14,4 mil. Kč. Dotace na **ubytování a stravování** studentů (do 30. 9. 2005) činí necelých 37,6 mil. Kč.

-mav-

Stipendisté města Olomouce pro rok 2005

■ Stipendium statutárního města Olomouce pro akademický rok 2005/2006 obdrží **Mgr. A. Volencová** (FF UP) a **Ing. R. Vrzal** (LF UP). Na návrh Univerzity Palackého takto rozhodla Rada města Olomouce 8. 2. 2005.

Expresně některých isoenzymů odjede do francouzského Montpellier na šest měsíců studovat Ing. R. Vrzal. Výsledky jeho bádání poslouží k rozvoji vědecko-výzkumné základny molekulární biologie a biochemie v Olomouci v oblasti terapie a diagnostiky některých onemocnění. Posluchač doktorandského programu lékařské chemie a biochemie se zabývá výzkumem některých isoenzymů cytochromu P450, u nichž se očekává vývoj nových biologických látek aplikovatelných v humánním lékařství. Jeho projekt týkající se studia exprese některých isoenzymů z rodiny cytochromu P450 vybranými přírodními látkami je cíleně zaměřen do oblasti terapie a diagnostiky některých onemocnění a rozvoje vědecko-výzkumné farmaceuticky a biotechnologicky orientované základny v Olomouci. Díky příspěvku města Olomouce tak bude Ing. R. Vrzal moci bádát ve špičkovém vědeckém francouzském ústavu INSERM U632 (Montpellier). Od města Olomouce získal částku ve výši 135 tisíc korun, které mu

pomohou uhradit část nákladů (šest měsíců) z celkem tříleté stáže. Jako první student olomoucké Lékařské fakulty UP má mj. také šanci získat společný doktorát UP a zároveň univerzity v Montpellier.

Desetiměsíční studium generativní gramatiky (komplexní popis syntaktického chování zvrtných zájmen v češtině) na univerzitě Vincennes-Saint-Denis v Paříži umožní přidělené stipendium ve výši 115 tisíc korun také Mgr. A. Volencové, posluchačce doktorského studia oboru český jazyk. Její projekt orientovaný do oblasti teoretické lingvistiky (tento obor od svého vzniku v 60. letech nebyl studován z ideologických důvodů) by měl ve výsledku tuto oblast zkoumání uvést na úroveň srovnatelnou se zahraničím. V současné době se totiž zmíněné problematice věnují

Dokončení na str. 2

O výsledcích svého bádání v oblasti olomouckých dějin z období raného novověku na stockholmské univerzitě bude hovořit loňská stipendistka Mgr. Pavla Slavičková v úvodu zasedání Zastupitelstva města Olomouce, které se uskuteční 22. 2. od 9 hod. v Regionálním centru Olomouc (Jeremenkova 40B).

Moravskoslezské paleozoikum 2005

■ Pod tímto názvem se v aule Přírodovědecké fakulty UP konal 10. 2. pracovní seminář, který připravila Katedra geologie PŘF UP společně s Českou geologickou službou. Byl určen nejen odborníkům, ale i široké veřejnosti se zájmem o problematiku prvohorního útvaru na Moravě, a k jeho hlavním tématům patřily regionálně geologické aspekty a tektonické a stratigrafické problémy.

Seminář, v jehož pořádání se střídá Katedra geologie PŘF UP a Ústav věd o Zemi Masarykovy univerzity v Brně, je každoročně hojně navštěvován a je příjemným místem setkání profesionálních geologů, mineralogů, petrografů, paleontologů s kolegy a s veřejností. Velký prostor bývá tradičně věnován výskytům minerálů a zkamenělin – těm obvykle patří druhý, odpolední blok konference.

-mr-

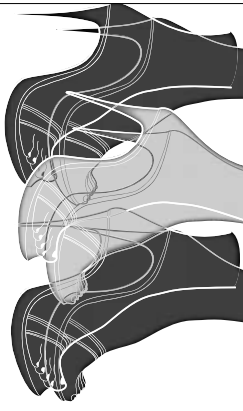
Pozvánka na

REPREZENTAČNÍ PLES UP

který se uskuteční v sobotu **26. února 2005**
v prostorách Sidia klubu
Začátek v **19.00 hodin**

K tanci a poslechu hrají
ve velkém sále **skupina L. I. F.** a v malém sále **Jazz Dog Open**

Vstupné: **250 Kč** včetně místenky. Studentské vstupné: **150 Kč** včetně místenky
Vstupenky jsou v prodeji od 7. února 2005
v Konferenčním servisu UP, kontaktní telefon 585 631 054, a na všech fakultách

Knižní dar pro UP z pozůstalosti Pavla Tigrida kompletní

■ Díky velkorysému daru paní Imany Tigridové zařazuje v současné době Knihovna UP do své evidence na 2 200 svazků knihovny spisovatele, novináře, publicisty, mluvčího československého poúnorového demokratického exilu a bývalého českého ministra kultury Pavla Tigrida. Zprostředkovatelem předání knižního daru z pozůstalosti P. Tigrida olomoucké univerzity byl prof. J. Jařab, CSc., bývalý rektor UP, který s manželí Tigridovými udržoval úzké přátelské vztahy od dob jejich návštěvy v Olomouci v rámci oblíbených *Večerních rozhovorů* na UP v začátku devadesátých let. Knihovna byla z bydlisté manželů Tigridových v Francii převezena do Olomouce ve dvou zásilkách, v červenci 2004 a v lednu 2005.

Z prostorových důvodů nebude možné ponechat soubor knih z oblasti politikologie, historie, umění i beletrie této významné osobnosti vcelku, univerzitní knihovna však vytváří speciální katalog (tištěný i elektronický), ve kterém budou knihy přehledně seřazeny. Do českých a francouzských knih P. Tigrida bude navíc vlepeno ex libris s jeho jménem, které výtvarnice Vydavatelství UP I. Perůtková navrhla právě pro tento účel (viz foto na titulní straně). Slavnostní zpřístupnění této knihovny proběhne v polovině roku 2005 při očekávané návštěvě paní Imany Tigridové na UP.

-mr-, -mav-

Z jednání Vědecké rady UP

■ Na zasedání Vědecké rady UP, které se konalo 14. 2. ve velké zasedací síni Rektora UP, byly schváleny následující návrhy na jmenování profesorem: **doc. L. Spáčilová, Dr.** (docentka Katedry germanistiky FF UP v Olomouci), pro obor německý jazyk (návrh FF), **doc. A. Fargašová, DrSc.** (vedoucí Katedry ekososologie a fyziotaktiky PrF UK v Bratislavě), pro obor ekologie (návrh PíF), **doc. V. Křen, DrSc.** (vedoucí Laboratoře biotransformací Mikrobiologického ústavu AV ČR, externí učitel LF UP v Olomouci), pro obor lékařská chemie a biochemie (návrh LF).

Dále Vědecká rada UP projednala a schválila návrh kandidáta na přednesení přednášky významných absolventů UP. Pro rok 2005 byl vybrán **prof. Z. Příkrýl**, bývalý dlouholetý vysokoškolský pedagog, sochař, medailér, publicista a básník, držitel Ceny města Olomouce v oblasti výtvarného umění za rok 2002.

-red-

Stručně

Pod záštitou Katedry muzikologie FF UP se 8. 2. v Kapli Božího Těla UC UP konal **sborový koncert Scholy chrámu sv. Jakuba v České Třebové**.

* * *

Na téma **Současné náboženské směry v České republice** přednášel ve Velkém sále kurie 15. 2. **PhDr. Z. Vojtíšek** (Husitská teologická fakulta UK); pořádková **Moravsko-slezská křesťanská akademie (MSKA)** Olomouc.

* * *

V aule Přírodovědecké fakulty UP pořádal 16. 2. Ústav lékařské chemie a biochemie, Lékařská fakulta UP a Česká společnost chemická, pobočka Olomouc, **slavnostní přednáškový odpoledne spojené s udělením Hanušovy medaile**.

* * *

Ve středu 16. 2. se na svém dalším zasedání sešlo **Kolegium rektorky UP**, které mělo na programu jednání informace o rozvojových programech, o Operačním programu Rozvoj lidských zdrojů – Podpora terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje aj.; po ukončení jednání se uskutečnila porada rektorky s děkany fakult k dělení dotace MŠMT na rok 2005.

-red-

VIII. olomoucké onkologické dny

■ Osmý ročník olomouckých onkologických dnů se konal ve dnech 10. a 11. 2. 2005 v malé posluchárně Teoretických ústavů LF UP. Již přehled odborného programu naznačil účast specialistů z různých oborů.

Hlavními organizátory sympozia byly jako každoročně Klinika ústní, čelistní a obličejové chirurgie FN a LF UP Olomouc, Česká společnost pro maxilofaciální chirurgii a Oblastní stomatologická komora. Záštitu poskytli rektor UP prof. J. Mačáková, CSc., děkan LF UP prof. Z. Kolář, CSc., a ředitel FNO doc. J. Vornáčka, Ph.D.

Milé přivítání a zahájení této akce vyslechli přítomní z úst hlavního organizátora prof. J. Pazdery, CSc., rektorky a děkany LF UP.

V první den sympozia přednesl úvodní přednášku děkan LF UP, který se věnoval imunohistochemické analýze keratocyst. Další přednášky se zabývaly možnostmi zásahů do buněčného cyklu maligních nádorů, sonografií jako jedné z metod diagnostiky a také neoadjuvantní chemoterapii. V druhém cyklu přednášek se autoři věnovali specifickým nádorovým afekcím, úskalím diferenciální diagnostiky, problematice lokalizace sentinelové uzliny a validitě nádorových markerů.

Program pátečního dopoledne byl tematicky velmi pestrý. Posлуhač měl možnost získat cenné informace o léčbě bolesti, o regionální odontodyspalzi, o spolupráci mezi onkologem a praktickým zubním lékařem. Zajímavá byla i kasuistická sdělení zaměřena na vyluky raritních nádorů.

Každý z příspěvků vyvolal vlnu diskuse, což bylo důkazem, že daná problematika je aktuální a žádaná. Posлуhač si z letošního sympozia mohl odnést spoustu zajímavých informací. Bylo markantní, že onkologie musí být chápána jako interdisciplinární problém, o čem svědčí i účast stomatochirurgů, radiologů, specialistů z ORL, onkologů i anesteziologů.

Vedle poděkování účastníkům a pořadatelům této zajímavé a hodnotné akce nelze zapomenout na sponzory, bez jejichž finanční podpory by se tato akce mohla jen stěží konat.

MUDr. K. Natšínová, asistentka kliniky ÚČOCH LF UP, foto -tj-

Olomoucký oftalmologický seminář

■ První ze série čtyř seminářů, které pořádá Oční klinika LF UP ve spolupráci s Fakultní nemocnicí v Olomouci, se uskutečnil 8. 2. v prostorách kliniky. Téma oftalmologického semináře, určeného pro širokou odbornou veřejnost, jsou vybírána a aktualizována podle potřeb praktických lékařů, kteří zde mají možnost dozvědět se o nových léčebných postupech.

Termíny dalších seminářů: 24. 5., 4. 10. a 6. 12. 2005; bližší informace budou aktuálně umístěny na adrese www.fnol.cz/utvary/ocni.

-red-

Stipendisté města...

Dokončení ze str. 1

v České republice pouze dva badatelé. Mgr. A. Volencová získala kontakt na pracoviště, kde bude moci studovat nejnovější výsledky bádání v oblasti týkající se tématu její disertační práce. V doporučení UP udělit Mgr. A. Volencové stipendium města Olomouce je zmiňována možnost zvýšení akademické úrovně místních filologických studií. Přisun informací prostřednictvím Mgr. A. Volencové by mohl mj. vést k tomu, že i na Katedře bohemistiky FF UP bude do budoucna přednášena generativní gramatika.

Výběrového řízení na přiznání stipendia se letos zúčastnili celkem čtyři uchazeči. Byly vybrány projekty, jejichž společným jmenovatelem je konkrétnost a bezprostřední souvislost s tématy připravovaných disertačních prací. Stipendisté budou po návratu realizováni, aby o výsledcích své badatelské práce reyzvované na základě stipendia informovali akademie obec UP, ale také veřejnost na zasedání Zastupitelstva města Olomouce.

Poprvé zřídilo město Olomouc stipendium v roce 2004 s cílem podpořit vynikající studenty Univerzity Palackého a posílit jejich vazbu na město, v němž svá studia absolvují. Loni získali dotaci Mgr. P. Slavičková z FF UP, která dotaci využila k tříměsíčnímu studiu pramenů týkajících se olomouckých dějin raného novověku na stockholmské univerzitě a Mgr. A. Vičková z PíF UP, která dotaci města právě čerpá – na univerzitě ve švédském městě Umea se věnuje výzkumu látek inhibujících buněčné dělení.

M. Hronová

FNO provozní Oddělení urgentního příjmu a heliportu

■ V návaznosti na jednotlivé kliniky a v souvislosti s centralizací akutní péče ve Fakultní nemocnici Olomouc (FNO) bylo v minulém týdnu uvedeno do provozu Oddělení urgentního příjmu (OUP) – vysoce specializované pracoviště, které řeší závažné emergentní a urgentní případy. V mezioborové spolupráci, do které je např. zapojena 1. interní klinika jako specializované pracoviště pro řešení akutního infarktu myokardu, zajišťuje druhou etapu neodkladné péče, při které dochází k plynulému předávání pacienta z přednemocniční do následné nemocniční péče (ARO, JIP).

Moderní vybavení OUP umožňuje převzetí postiženého od posádek Zdravotnické záchranné služby (ZZS) na lůžko urgentního příjmu, stanovení diagnózy, poskytnutí primární odborné nemocniční péče (intenzivní či resuscitační) odpovídající stavu postiženého. Neustálé spojení OUP se ZZS, posádkou vrtulníku, jednotlivými klinikami FNO či krizovým centrem je zajištěno prostřednictvím dispečinku urgentního příjmu. *Těžce zraněný či nemocný pacient je ještě ve vrtulníku, zatímco tým odborníků v nemocnici již analyzuje jeho zdravotní stav a připravuje odborná řešení. Vysoká úroveň diagnostického komplementu a mezioborová spolupráce vede k rychlému odbornému ošetření bez časových prodáv a za minimální zátěže pacienta,* informuje primář OUP MUDr. P. Hubáček.

Střešní heliport chirurgického monobloku v areálu FNO již přijal první vrtulníky s pacienty bezprostředně ohroženými na životě.

-hm-, -red-

Letoší Miss Academia – partnerka pro agenta 007

■ V pátek 4. 2. proběhlo ve Zlínském Musiclandu A výběrové předkolo letošního, v pořadí již 9. ročníku Miss Academia, v jehož průběhu vybrala odborná porota dvanáct finalistek.

Organizátory jsou opět studenty Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, kteří soutěž připravují v rámci předmětu Komunikační agentura.

Slavnostní finále se uskuteční 6. 4. ve Velkém kině ve Zlíně, kde bude vyhlášena nejen nová královna krásy českých a slovenských vysokoškoláček, ale také Miss Press a Miss On-line. Hlavním motivem finálového večera má být hledání šarmantní partnerky pro agenta 007 Jamese Bonda. Porotci budou tedy hledat „dívku krásnou, chytrou, vtipnou, zajímavou, zkrátka takovou, která ‚má něco do sebe‘“.

Aktuální informace viz www.missacademia.cz.

-red-

O ČEM SE MLUVÍ

Omezuje nová úprava zákoníku práce kompetence vysokých škol?

V minulých dnech byl do vnějšího připomínkového řízení předložen nový návrh úpravy zákoníku práce, vypracovaný Ministerstvem práce a sociálních věcí. Některé změny, které souvisí s omezením pravomocí veřejných škol vydávat vlastní mzdové předpisy, vyvolaly negativní odezvu k řadách reprezentance vysokých škol i MŠMT. V této souvislosti MŠMT na svých internetových stránkách zveřejnilo následující vyjádření:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy nesouhlasí s omezením pravomocí veřejných vysokých škol vydávat vlastní mzdové předpisy

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy naprosto odmítá nový návrh úpravy zákoníku práce, který byl Ministerstvem práce a sociálních věcí předložen do vnějšího připomínkového řízení.

V první řadě pokládáme za přinejmenším nestandardní, že náš resort nebyl při přípravě tak zásadního materiálu, který se přímo dotýká jeho gesce, vůbec osloven a je dotazován teprve v rámci připomínkového řízení. Především proto, že návrh nového zákoníku práce mění stanovování mezd na veřejných vysokých školách a v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákoníku práce, ruší části vysokoškolského zákona týkající se pravomocí veřejně vysokých škol stanovovat mzdy svých zaměstnanců ve svém vlastním mzdovém předpisu.

Je třeba zdůraznit, že vysokoškolský zákon vychází z pojetí veřejně vysoké školy jako instituce sice převážně financované ze státního rozpočtu, ale zároveň samosprávné a nezávislé. Návrh MPSV tím, že se pokouší na veřejných vysokých školách zavést platové tarify vycházející ze šestnácti platových tříd tabulky platných pro rozpočtovou a příspěvkovou sféru, omezuje nezávislost veřejných vysokých škol a významně narušuje jejich schopnost udržet si talentované akademické pracovníky. Pokud by návrh MPSV skutečně byl schválen, znamenalo by to pravděpodobně odchod celé řady vysoce kvalitních pedagogů z veřejného vysokého školství.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy proto vyjadřuje s návrhem MPSV nesouhlas.
(Zdroj: http://www.msmt.cz/_DOMEK/?CAI=38)

Na návrh nové úpravy zákoníku práce reagovaly i reprezentace vysokých škol ve svém společném stanovisku, které bylo přijato na společném zasedání užšího předsednictva Rady vysokých škol a Předsednictva České konference rektorů 8. 2. v pražském Karolinu (<http://crc.muni.cz>):

Společné stanovisko Rady vysokých škol a České konference rektorů k návrhu zákoníku práce předloženého Ministerstvem práce a sociálních věcí

Dne 31. ledna 2005 předložil pod číslem jednacího 2005/5599-52 do vnějšího připomínkového řízení ministr práce a sociálních věcí Ing. Zdeněk Škromach návrh nového zákoníku práce. Reprezentace vysokých škol se nechce vyjadřovat k celkové koncepci tohoto návrhu, ani k jednotlivým navrhovaným ustanovením v ní obsažených. Chce se však jednoznačně vyjádřit k té části návrhu, která se přímo týká vysokých škol.

Podle předloženého návrhu zákoníku práce má být stanovení mzdy a výše odměn pracovníků vysokých škol svěřena do kompetence státu stejně, jako je tomu u státních či příspěvkových institucí. Tímto krokem by vysoké školy pozbyly nejen možnost individuálně ovlivňovat svůj další rozvoj v rámci konkurence uvnitř akademického prostředí, ale také značnou část autonomie a samosprávného rozhodování při zajišťování svých základních činností. Stanovování mzdových limitů pracovníkům veřejných vy-

sokých škol podle státem určeného schématu totiž přímo implikuje stanovení výše mzdových fondů a limitu pracovních sil a jejich kvalifikační strukturu.

V těchto souvislostech jde o nejhrubší pokus o okleštění rozhodovacích kompetencí vnitřních orgánů vysokých škol a o návrat k poměrům nejen před rok 1998, kdy byl přijat současný zákon o vysokých školách, ale i před rok 1989. Je pouze těžko uvěřitelné, že v současné době může být takový návrh předložen do připomínkového řízení, navíc bez jakékoli předběžné konzultace s akademickou reprezentací. Obě části reprezentace vysokých škol proto co nejrozhodněji tuto část návrhu zákoníku práce odmítají.

Za Radu vysokých škol
doc. F. Ježek, CSc., v. r., předseda;
za Českou konferenci rektorů
prof. I. Wilhelm, CSc., v. r., předseda

ROZHOVOR

Ceny děkana Přírodovědecké fakulty UP: příklad motivační strategie

Již druhým rokem byly na PíF UP udělovány Ceny děkana. Z iniciativy prof. L. Dvořáka, děkana PíF, jsou tak finančně odměňováni autoři monografií, učebních textů, vědeckých publikací, ale i ti, kdo si zvyšují svou kvalifikaci. Cílem je mj. motivovat k publikování nových poznatků ne v „ledajakých“ časopisech, ale v těch nejprestižnějších.

Výše odměny pak přímo vychází z hodnoty impaktního faktoru (IF). Blíže informace podal Žurnál UP prof. J. Ševčík, děkan PíF UP pro vědecké a výzkumné záležitosti:

Jak ale nasadit co nejspravedlivější systém, když IF se výrazně liší od oboru k oboru? Vždyť číslo, které je v některé oblasti průměrem, může být pro jiný vědní obor nedosažitelné, ačkoliv i tam se získávají pozoruhodné výsledky.

Na pravidlech se stále pracuje a jsme vědci za všechny náměty. V prvním ročníku byla ještě výše ceny přímo úměrná IF. Některé obory – například matematika, kde je IF obecně nižší – tím však byly poškozeny – třeba ve srovnání s biologii. Nyní jsme

využili nápadu prof. Tkadlece – každý časopis se porovná se všemi ostatními impaktovanými časopisy stejného zaměření a pokud tam jeho IF patří mezi 20 % nejvyšších, bude publikace v něm oceněna.

Na kolik si pak může úspěšný autor přijít?
Nejvyššímu IF v dané skupině odpovídá 7 500 korun, pak částka klesá o pět set korun s každými dvěma procentními body v pořadí. Ovšem za Nature a Science, nejprestižnější přírodovědné časopisy, je zvláštní prémie – třicet tisíc. Některé týmy autorů si tak přilepšily několik tisíc korunami, jsou tu ale i vědecké týmy, kterým se poslední rok opravdu dařilo: za své vědecké publikace tak dostaly i přes čtyřicet až šedesát tisíc korun.

Vyplatí se to, rozdávat tolik peněz za impakt faktory?

Věříme, že určitě. Pokud nechceme být jen průměrnou školou, musíme umět obstát ve světové konkurenci. Musíme umět svým lidem říct, že si ceníme jejich schopnosti a vůle vyhrávat, patří k nejlepším – pak budou schopni získat i další peníze pro školu za různé projekty. Konec konců, jak ukazují naše výsledky při udělení výzkumných zájmů, může to být dobrá strategie.

Ptal se

doc. T. Opatrný, foto archiv Žurnálu UP

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Rada Národohospodářského ústavu J. Hlávky v roce 2005 vypsalá

veřejnou soutěž

o získání individuálního nadačního příspěvku (stipendia) k vytvoření nebo dokončení původních badatelských prací, jež překračují rámce již dosažených poznatků o českém národním hospodářství, jeho historických i společenských souvislostech a problémech s ním souvisejících.

Přednost mají práce s tematikou, která je významná pro současný stav a budoucí vývoj naší společnosti.

Dlouhodobé téma: **Češi v Evropě.**

Priority pro rok 2005: česká společnost – národní zájmy, právo, instituce, populační vývoj a migrace, lidský kapitál, věda a vzdělání, věda a česká společnost, tradice, priority, budoucnost.

Termín zaslání přihlášek na adresu Nadace „Nadání J., M. a Z. Hlávkových“ (Národohospodářský ústav), Vodíčkova 17, 110 00 Praha 1: **do 31. 3. 2005.**

Podrobnější informace podá PhDr. D. Rydlová, tel. číslo 224 948 752, 224 947 691, fax 224 947 690 nebo na www.hlavkovanadace.cz.

Nově vznikající časopis hledá dopisovatele

Česká společnost AIDS pomoc usiluje o vznik časopisu, jenž se bude zabývat problematikou HIV a AIDS. Pro ty studenty, kteří by se chtěli aktivně na tomto projektu podílet a stali se tak členy a dopisovateli redakční rady časopisu, nabízí společnost kontaktní telefonní číslo 224 814 284.

Důvodem k zahájení tohoto projektu je úsilí zvýšit povědomí a zájem mladých lidí o závažnou problematiku, a snaha o aktivní zapojení v boji proti AIDS. Informační časopis s tímto zaměřením v ČR dosud neexistuje.

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení České republiky Vás zve na přednášku

Kreatura zvaná implikatura,

kterou proslaví

doc. PhDr. Milada Hirschová, CSc. (FF UP).

Přednáška se koná ve středu **23. 2. v 16.30 hod.** v multimediální učebně Katedry bohemistiky FF UP (bývalý archiv), Křížkovského 10.

Úvodní slovo přednese prof. M. Komárek, DrSc. Hosté vítáni.

Akademik sport centrum UP připravuje tradiční

Jarní prázdniny Olomouc 2005 –

příměstský tábor pro děti

ve věku 5–14 let.

Termín: **pondělí 28. 2. – pátek 4. 3. 2005.**

Program: denně 7.30–16.00 hod.; sportovní hry, výlety, návštěva bazénu, soutěže, zpívání, malování; program je pořádán také ve spolupráci s Muzeem umění – děti poznají veřejné i neveřejné prostory muzea a dozví se spoustu zajímavostí ze světa výtvarného umění.

Místo konání: Dům dětí a mládeže, parky apod.

Cena: 680 Kč/týden, 150 Kč/den (teplé obědy, svačiny, zajištění pitného režimu, příprava a realizace programu, pronájem prostor DDM a materiálu, nákup materiálu, návštěva bazénu, instruktoři).

Přihlášky a informace: Mgr. H. Vyroubalová, ASC UP, tř. Miru 115, Olomouc, tel. + záz.: 585 636 452, 585 636 451, mobil: 775 912 040, e-mail: hana.vyroubalova@upol.cz, <http://ascup.upol.cz>.

Oprava

V minulém čísle Žurnálu UP jsme mylně uvedli, že kvestor UP Ing. J. Jirka obdržel zlatou medaili. Za zásluhy o UP Ing. J. Jirka, kvestor UP, obdržel **stříbrnou medaili UP Za zásluhy o rozvoj UP („nová rada“).**

Oceněnému i čtenářům se za chybnou informaci omlouváme.

-red-

Public relations na evropských univerzitách: student jako zákazník

Evropská asociace pracovníků v oblasti public relations¹ vysokých škol (EUPRIO) pořádá každoročně odborné konference, jejichž cílem je výměna informací a zkušeností z oblastí vnitřních a vnějších vztahů univerzit, vztahů s médií, komunikace a prezentace. Konferenci se účastní pracovníci univerzit, tiskoví mluvčí, novináři, vydavatelé, ale také například odborníci, kteří mají na starosti vizuální prezentaci univerzit a webových stránek. Asociace EUPRIO poskytuje většině účastníků z post-komunistických zemí stipendia a počet účastníků z těchto zemí se každoročně zvyšuje. Českou republiku loni reprezentovali tři účastníci: kromě UP své zástupce vyslala také Univerzita Pardubice a Vysoká škola chemicko-technologická v Praze.

Hlavním tématem konference, která se konala začátkem září minulého roku na Maltě, byla *Komunikace napříč kulturami*. Výběr přednášek byl rozmanitý: od společných hodnot a úloh Evropské unie ve vzdělávání až po roli humoru při vnější a vnitřní komunikaci. Zaujaly mě zejména workshopy týkající se branding² a členění informací na webových stránkách.

Public relations a komunikace

Práce v oblasti public relations (PR) by neměla být vnímána jako vytváření klamavé reklamy nebo úsilí skrývat vnitřní problémy. Univerzita nejprve musí poskytovat kvalitní vzdělání, péči o studenty atd. a teprve potom může tyto existující kvality v povědomí veřejnosti zesilovat pomocí nějaké reklamní strategie. Státní instituce – a zejména vysoká škola – by měla být ukázkovým vzorem péče o vztahy s veřejností, což ovšem předpokládá kvalitní a snadnou komunikaci („firemní kulturu“) uvnitř ní samé. Z jednotlivých příspěvků i osobních rozhovorů bylo zřejmé, že evropské univerzity, s jejichž zástupci jsem měl příležitost se setkat, věnují svému působení na veřejnosti velkou pozornost.

Branding

Jednou z důležitých metod práce PR bývá definování a hodnocení brandu, z čehož pak vyplývají změny organizace, způsobu práce s veřejností, vizuálního stylu, atd. Je zajímavé, že tyto procesy probíhají na mnoha různých evropských univerzitách podobně. Letos jsem měl možnost porovnat proces branding³ dvou univerzit: University of Northumbria (Velká Británie) a Tilburg University (Dánsko).

Protože český pojem „obchodní značka“ až příliš vyvolává představu pouhého vizuálního symbolu, používají se běžně v češtině anglické výrazy *brand* a *branding*. Literatura z oblasti marketingu definuje brand jako emocionální, racionální a kulturní vjem, který v nás vyvolává společnost nebo její produkt,

kombinace hodnot, slibů a záruk, které si zákazník s produktem spojuje. Je to „tvář“ instituce v povědomí veřejnosti, která instituci symbolizuje a charakterizuje, vytváří její pověst, dobré či špatné jméno. Brand odlišuje instituci a její služby od jiných institucí a služeb.

Vnímáme-li termín brand jako soubor asociací vzhledem k instituci, které si lidé (vně i uvnitř instituce) vytvářejí sami, je zřejmé, že jej nelze změnit nebo ovlivnit ze dne na den. Dobrý brand nelze izolovaně a uměle nadiktovat shora, ani není pouhým produktem reklamního grafika. Pokud by proklamované kvality instituce a jejich služeb neodpovídaly tomu, jak jsou vnímány veřejností, pak se i důmyslně vymyšlené grafické symboly a slogany budou zcela mjet účinkem.

Přesto samozřejmě existuje snaha tyto asociace analyzovat a následně definovat určitou zkratku, která bude instituci charakterizovat. Není zcela jednoduché najít základní prvky (slovní, obrazové, zvukové), které budou cíleně výše zmíněný brand spoluvytvářet. (Skutečnost, že veřejnost je dnes již velmi citlivá na veškeré formy předstírání, dokládá nový výklad slova *image*, které je v „pejorativním zbarvení“ chápáno jako maska³.)

Cílená strategie rozvoje brandu univerzity proto bývá týmovou prací oddělení PR na univerzitě, opírající se o důkladnou analýzu (audit). Univerzita se má ptát: *Jak působíme a jak bychom chtěli působit? Čím se lišíme od jiných univerzit? Kde jsou naše silná a slabá místa? Na jakou cílovou skupinu bychom se měli orientovat zejména?*

CASPRIO – od konkurence ke kooperaci

První setkání asociace CASPRIO zástupců českých (a původně i slovenských) univerzit (Czech And Slovak Public Relations Information and Officers) proběhlo v minulém tisíciletí v květnu roku 1999 na olomoucké univerzitě pod záštitou rektorů UP v Olomouci a Ostravské univerzity. Připomeňme, že podnět pro vznik volného sdružení vysokých škol CASPRIO, tedy vlastně jakési domácí verze evropského EUPRIA (www.euprio.org, viz výše podrobný text D. Agnew), dali společně Mgr. Šárka Ševčíková, bývalá vedoucí oddělení vztahů s veřejností Ostravské univerzity a PhDr. Tomáš Hrbek, kancléř Univerzity Palackého. Myšlenka

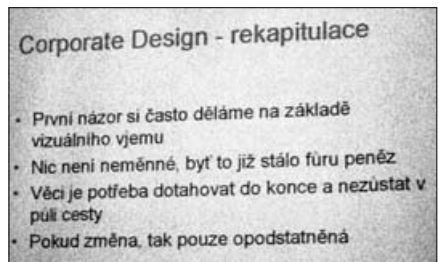
a systém fungování interního oddělení vztahů s veřejností (proč mít oddělení vztahů s veřejností, aktivity oddělení, pracovní náplň oddělení, spolupráce s externími dodavateli včetně PR agentur – Siemens), *Možnosti spolupráce ČTK a vysokých škol* (ČTK) nebo *Sponzorování a fundraising* (proč sponzorování, rozdíl mezi sponzoringem a filantropií, hodnocení efektivity

▲ Základní emocionální spouštěče

vytvořit CASPRIO se objevila při společném návratu výše jmenovaných z konference EUPRIO, tedy v době, kdy čerstvé tvůrčí podněty z mezinárodního setkání ještě měly sílu měnit jindy přirozený tok událostí.

Na počátku listopadu 2004 proběhla v Praze již 6. pracovní schůzka asociace CASPRIO pod názvem *Odborný PR seminář pro pracovníky VŠ působící v oblasti externí a interní komunikace*. Přizvání přednášející byli profesionálové z velkých firem či známých PR agentur. Témata byla podnětná: *Role*

▲ Corporate Design školy – téma bylo uvedeno již na semináři CASPRIO 2002

sponzoringu, co je fundraising, možnosti financování provozu a výzkumu VŠ z jiných než státních zdrojů atp. – GCI Praha a Fórum Dárců).

Hlavní poznatek, který jsem si ze semináře odnesl, bylo poznání, že skutečného výsledku v oblasti PR nelze dosáhnout sebelepší výstavbou slovní či obrazové *Potěmkinovy vesnice*, ale že ty věci, které nejsou v pořádku, je nutné nejprve změnit, a teprve tento stav prezentovat na veřejnosti. Avšak vytvářet PR jako *pravdivé, kultivované a poctivé informování* je běh na velmi dlouhou trať. Hlubší pochopení této souvislosti vede k překvapivému poznání, že 90 % práce PR musí organizace nejprve vykonat sama a skrytě *uvnitř* sebe samé. A tak mě napadá – proč vlastně UP není na seznamu 100 nejlepších světových univerzit, snad pouze proto, že nejsou na nic peníze?

Mgr. M. Rusek, redaktor informačních a propagačních materiálů UP

Uchazeč a student v centru pozornosti

Jak pro Northumbria University tak pro Tilburg University byli uchazeči a studenti těmi nejdůležitějšími cílovými skupinami, na které zaměřili svou pozornost.

V mnoha evropských zemích je pro vysokoškolské studenty zavedeno školné. Uchazeči o studium a jejich rodiče pečlivě zvažují, za jaké služby zaplatí. Úbytek uchazečů o studium z důvodu poklesu porodnosti v uplynulých desetiletích, zavedení školného a konkurence jiných státních a soukromých vzdělávacích institucí, vede mnohé univerzity k tomu, že s uchazečem – budoucím studentem – zachází jako se zákazníkem, jemuž je třeba věnovat zvýšenou péči.

Kvalitní studijní programy, dobří (a dobře zaplacení) učitelé a příznivé statistiky uplatnění absolventů v praxi jsou stejně důležité jako zázemí studentů, servisní zajištění studijních záležitostí a kvalitní komunikace univerzity se „zákazníky“.

Změny

Na základě hodnocení analýzy je možné stanovit strategii postupných systémových změn: změny způsobu komunikace dílčích univerzitních institucí mezi sebou, změny komunikace s veřejností – především s uchazeči a studenty, změny způsobu práce marketingového oddělení, tiskového oddělení a nakonec také změny vizuálního stylu univerzity (loga, designu a stylu publikací, reklam, inzerátů, webových stránek) atd. V případě Tilburg University došlo dokonce i ke změně názvu univerzity.

Dobrá strategie oživení brandu – a s ní související změny – na University of Northumbria pomohla zvýšit počet studentů z 15 000 od roku 1990 na 22 000 v roce 2000, univerzita má vůdčí postavení v regionu a kromě prostředků ze státního rozpočtu využívá více zdrojů financování.

Odborná pomoc na dosah

Velmi příjemné bylo, že konference poskytla dostatek času i pro neformální rozhovory po ukončení odborných přednášek a seminářů. Mohl jsem se tak např. dozvědět, jak spolupracuje webový tým v Kodani, jak funguje databáze absolventů v Cambridgi a jak se podařilo překonat některé komunikační problémy na varšavské univerzitě. Výměna poznatků však obvykle návštěvou konference nekončí. V živé elektronické korespondenci s odborníky jiných univerzit konzultuji řadu postupů při vytváření nových webových stránek.

Public relations na českých vysokých školách

Velký zájem o plánovanou a řízenou činnost v oblasti PR můžeme i v nás sledovat u řady vysokých škol, které si uvědomují, jak je důležité předjímat budoucí vývoj – zejména v souvislosti s propastným poklesem porodnosti a očekávaným úbytkem studentů v příštích letech. Je velmi dobré, že se i u nás rozšiřují řady odborníků, kteří dokáží i v našem ekonomickém prostředí aplikovat postupy, které již na několika českých vysokých školách přinesly kvalitativní a ekonomický růst.

Mgr. D. Agnew, redaktor webových stránek UP
(Psáno na podzim 2004.)

Vysvětlivky:

¹ Public relations – záměrné, plánované a dlouhodobé úsilí vytvářet a podporovat vzájemné pochopení a soulad mezi organizací a jejich veřejností.

² Brand – (obchodní) značka, renomé instituce, soubor charakteristik, které odlišují instituci a její produkty/služby od jiných. Branding – proces, při kterém instituce usiluje o oživení své značky.

³ Viz článek Mgr. K. Kopeckého *Jazyk české mládeže jako produkt globalizace* <http://cesky-jazyk.upol.cz/dk/text.php3?ID=12>.

Potřebuje Univerzita Palackého public relations – tj. zlepšit svou vnitřní a vnější komunikaci?

Na tuto otázku v současné době neexistuje jednoznačná odpověď – a to z jednoho prostého důvodu: neexistuje žádná ucelená, nebo alespoň dílčí analýza, vycházející z konkrétních dat a faktů, z níž by se o stavu vnitřní a vnější komunikace daly získat věcné podklady pro případnou diskusi či formulaci konkrétních cílů*.

Co však existuje, jsou konkrétní zkušenosti v oblasti přenosu informací v rámci komunikace mezi jednotlivými pracovišti, grémii a součástími UP na nejrůznějších úrovních, stejně jako informace o vytváření mediálního obrazu UP; zejména v regionálních médiích.

Vnitřní komunikace

Např. na jednotlivých jednáních různých univerzitních grémii lze vnímat nekoordinovanost v přenosu informací a jejich nepropustnost jak mezi nimi, tak i směrem k jednotlivým pracovištím a členům univerzitní obce, včetně zajištění zpětné vazby. Za poslední výrazné příklady komunikace uvnitř UP lze považovat např. průběh schvalování rozpočtu či téměř již každoročně obnovovanou diskusi o dalším směřování Academia filium Olomouc (vzpomenout lze ale i na STAG, tvorbu webových stránek, průběh evaluace, mediální kodex aj.). V těchto a podobných situacích lze odhalit mj. „univerzitální“ schéma s několika shodnými základními rysy zavedeného komunikačního mechanismu: nepropustnost informací v rámci daných informačních toků, animozita ve vztahu fakulty – centrální jednotky, závěrečné pozitivní hodnocení v rozporu s ohlasy zaznívajícíchmi z některých kruhů univerzitní obce ex post a nezájem o komunikaci vůbec.

Vnější komunikace

Zaznamenat lze i obecnou nespokojenost s tím, jakým způsobem referují o dění na UP místní média; že jde přitom o současně vzpomenutí nedostatku vnitřní komunikace s neschopností instituce reagovat na rutinu práce současných médií, je zcela zřejmé: v době,

Co to je, když se řekne... public relations (PR)

V roce 1978 byla více než 30 národními a regionálními asociacemi PR na Světovém shromáždění přijata asociací PR „Mexická deklarace (Mexican Statement)“ v tomto znění:

* PR v praxi jsou umění a sociální věda analyzující trendy a jejich dopady a také poradenské služby managementu firem při provádění naplánovaných programů a aktivit, které poslouží jak zájmům organizace, tak zájmu veřejnosti.

Jiné odborné definice zahrnují:

* PR jsou funkce řízení, která identifikuje, buduje a udržuje vzájemné vztahy mezi organizací a různými skupinami veřejnosti, na kterých závisí její úspěch nebo neúspěch. * PR jsou funkce řízení, která hodnotí postoje veřejnosti a sjednocuje politiku či postupy jednotlivce nebo organizace s veřejným zájmem. Přípravuje a realizuje program činnosti, jež vedou k tomu, aby veřejnost tyto kroky pochopila a přijala. * Public relations, zkratka PR (angl. = styk s veřejností) – přeneseně vytváření vztahu k veřejnosti, styk s veřejností. Cílevědomé a dlouhodobé působení ne veřejnost ve smyslu ovlivňování názorů nebo veřejného mínění; využívá poznatků sociálních věd, zejména psychologie a sociologie; snaží se o rovnováhu mezi zájmy instituce a názory na ni, o vytváření a udržování pozitivních vztahů s cílovou skupinou. PR jsou využívány celospolečensky, nejen v oblasti ekonomické, ale např. i politické, jak navenek, tak v rámci komunikace mezi podniky, institucemi (stranami) a jejich zaměstnanci, kteří se tak stávají aktivními propagátory pozitivního obrazu své organizace.

Některí autoři (Chmel) se podrobněji věnují také tzv. human relations – vnitřním PR. Mezi jejich základní podmínky jsou zahrnuty např. úplné a pravdivé informace (shora dolů i zdola nahoru), důvěra mezi zaměstnavatelem a zaměstnanci, spravedlivé odměňování, pracovní spokojenost každého zaměstnance, hrdosť na firmu a znalost jejich perspektiv aj.

Literatura:

Chmel, Z.: Propagace, public relations, media, Ante Brno, 1997
Black, S.: Nejúčinnější propagace, Grada Publishing Praha 1994
Foret, M.: Práce s veřejností, 1995
Lesley, P.: Public relations, Victoria Publishing Praha 1993
Němec, P.: Public relations, 1995
Osvaldová, B., Halada, J. a kol.: Encyklopedie praktické žurnalistiky, Libri, Praha 1999
+ internetové stránky PR agentur

kdy probíhal Světový kongres Společnosti pro vědy a umění, MfDnes např. věnovala pozornost problémům kurzů pro cizince na FF UP; zatímco se v rámci Hematologických dnů 2004 projednávala závažná problematika onkologických onemocnění, novináři očekávali v prostorách Rektorátu UP verdikt v kauze Pavera, podobně se odvíjely i starší kauzy, jako Nebeský glóbus, ZŠ Na Hradě aj. Čím více se však hromadí stesky nad účelovou preferencí výběru zpráv z UP, zpracováváných v regionálním tisku, tím menší se zdá být na UP vůle k vytvoření optimálního modelu spolupráce s médií, která by byla schopna systematicky ovlivňovat vytváření pozitivního obrazu UP prostřednictvím její vlastní aktivity. Výraznější výjimku tvoří v této souvislosti Přírodovědecká fakulta, která se v poslední době úspěšně pokouší změnit zavedenou praxi – např. tvorbou „na míru“ vytvořených textů o úspěších a výsledcích vědecké či pedagogické činnosti na jednotlivých pracovištích PF UP; tyto texty jsou médií vesměs přebírány a publikovány.

Zároveň lze místy zaslechnout (velmi obecně formulované) výzvy k výraznějšímu „viditelnosti“ role vysokých škol, celospolečenské prospěšnosti vědy a výzkumu atd., v povědomí širší veřejnosti, jež by se tak mohla stát spojencem při vytváření tlaku na politické síly, které rozhodují o výši finančních prostředků ze státního rozpočtu na oblast vysokého školství (naposledy v rámci protestních akcí *Týdne neklidu*). Tyto apely ovšem nepřekračují svůj deklamativní rámec a bez přijetí konkrétních návrhů jejich možné realizace vyznívají do ztracena.

Zatím bez konkrétních kroků

Obecně či teoreticky jsou tyto i další objektivní skutečnosti (např. očekávaný úbytek studentů v důsledku pokračujícího demografického vývoje) akceptovány, v konkrétních či plánovaných aktivitách však obsaženy nejsou. Vyjma nahodilých a převážně nesystematických kroků, které bohužel postrádají koncepční rámec (tvorba tiskových zpráv, volba témat, včasnost a periodicitu konání tiskových konferencí, mechanismus spolupráce univerzitní obce s redakcí webových

stránek či redakcí Žurnálu UP apod.) zatím nelze zaznamenat žádný relevantní pokus o odpovídající reakci.

Navic i sama realizace již přijatého rozhodnutí bývá problém: např. vývoj snah o jednotný grafický vzhled materiálů UP skončil po několika letech schvalování jednotlivých návrhů (posléze zakotvených ve směrnících rektorky) prostým konstatováním, že příslušné přijaté normy nejsou dodržovány.

Struktura na UP

Přístupu k oblasti PR odpovídá i roztržitá struktura jednotlivých pracovišť, která se zabývá získáváním, zpracováváním, tříděním a produkcí informací a prezentací UP. Kancelář zahraničních styků, Konferenční servis a další pracoviště IC UP, redakce webových stránek, Žurnálu UP a informačních materiálů UP na RUP atp. nejsou nijak přehledně koordinovány (vyjma osobních iniciativ konkrétních pracovníků) a funkčně propojeny – ani mezi sebou, ani s managementem UP a jednotlivých fakult, a to i přesto, že některé úseky propojují funkce prorektorů pro organizaci a rozvoj a pro zahraniční záležitosti a vnější vztahy.

Podněty jdou zatím spíše zdola nahoru

Je přitom logické, že první signály narůstajících problémů v oblasti vnitřní a vnější komunikace UP zaznamenávají právě ta pracoviště a ti pracovníci, kteří mají práci s informacemi na UP ve své hlavní náplni činnosti. Nejen proto, že jsou za ni placeni, ale zejména proto, že jim postupně hromaděné nedostatky a bariéry brání ve výkonu jejich práce, resp. v dosahování alespoň průměrné kvality jejich výsledků. Není proto náhoda, že návrhy na koordinaci komunikačních toků a systémový přístup k vytváření uceleného a fungujícího mechanismu informačního transferu, tedy vlastně ke vzniku oddělení PR, vycházely dosud především z pracovišť Konferenčního servisu UP, kancléře UP, redakce webových stránek, redakce Žurnálu UP, redakce informačních materiálů,

Dokončení na str. 6

Z webových stránek českých vysokých škol

Pro ilustraci jsme z informací na internetových stránkách českých vysokých škol vybrali následující přehled:

Součástí Rektorátu **Univerzity Karlovy** je odbor vnějších vztahů, jehož činnost řídí prorektor pro vnější vztahy a kvestor UP. Odbor má na starosti „zajišťování a poskytování informací uvnitř i vně univerzity, kontakt se sdělovacími prostředky, prezentace činnosti univerzity a pořádaných akcí a vydávání propagačních publikací a periodik“. Tuto činnost zajišťují čtyři pracovníci; jejich vedoucí je zároveň mluvčím UK.

Také na **Masarykově univerzitě** funguje obdobné pracoviště – odbor vnějších vztahů a marketingu, v jehož rámci pracuje referent pro styk s veřejností, dva kongresovní pracovníci, pracovník pro organizační a publikační činnost a vedoucí oddělení vnějších vztahů. Zatím poslední významnou aktivitu tohoto oddělení představuje uvedení nového celouniverzitního časopisu (měsíčníku) *muni.cz*, jehož první číslo vyšlo při příležitosti 86. výročí vzniku MU (28. 1. 2005).

Odbor vnějších vztahů má ve své struktuře také **ČVUT Praha**. Zde tento odbor provádí celou škálu činností: vnější marketing, spolupráce s podniky, organizace kulturních, společenských a sportovních akcí, příprava účasti na veletrzích apod., zajištění návštěv významných osobností, rozvoj spolupráce s různými spolky a sdruženími, spolupráce s vydavatelstvím – vydávání propagačních, informačních a prezentačních tiskovin i CD ROMů, zajišťování reklamních předmětů propagujících ČVUT, shromažďování významných vědecko-výzkumných výsledků z pracovišť školy, zajišťování inzerce o možnostech studia na fakultách ČVUT v denním tisku, informování médií a zpravodajských agentur o dění na ČVUT v Praze, organizace tiskových konferencí a setkání s novináři, denní zpracovávání monitoringu a agenturních zpráv pro vedení ČVUT. Jeho činnost zajišťují tři pracovníci a jmenovaní pracovníci všech součástí ČVUT zodpovědní za vnější vztahy. Odbor spadá do úseku prorektora pro vnější vztahy.

Oddělení vnitřní a vnější komunikace **Vysoké školy chemicko-technologické v Praze** bylo zřízeno rozhodnutím vedení školy na počátku roku 2002. Jeho úlohu definuje Programové prohlášení vedení školy pro období 2002–2004: „Pěstování dobré pověsti a pozitivního obrazu instituce není v dnešním světě jen otázkou úrovně a kvality věci samé, nýbrž i otázkou schopnosti o této kvalitě informovat veřejnost. VŠCHT Praha se musí představit jako škola budoucnosti nabízející přitažlivé studijní programy a řešící aktuální úkoly badatelského i výzkumného charakteru...“ Do činnosti Oddělení vnitřní a vnější komunikace VŠCHT patří garance a koordinace systémového řízení všech propagačních a public relations aktivit školy a výstupů k široké veřejnosti. Jeho základní tým tvoří tři pracovníci (tajemnice rektora, poradce rektora pro vnitřní a vnější komunikaci a vedoucí oddělení vnitřní a vnější komunikace), kteří dále koordinují činnost externích spolupracovníků.

Útvar vnějších vztahů existuje rovněž na **VUT v Brně**. Náplň tohoto oddělení je však orientována především na zahraniční spolupráci (mezinárodní styky s důrazem na legislativu EU a meziniverzitní dohody).

Podrobnější informace viz webové stránky jednotlivých VŠ (<http://www.upol.cz/>) – O univerzitě – Odkazy).

Potřebuje Univerzita Palackého...

Dokončení ze str. 5

Kanceláře zahraničních styků RUP. Zatím poslední návrh na toto téma vzešel z iniciativy posledních pěti jmenovaných oddělení na počátku loňského roku, kdy se v rámci jednání Kolegia rektorky pracovníci těchto oddělení pokusili jednak poukázat na nedostatky v oblasti univerzitní komunikace (univerzitní týdeník, webové stránky, propagační materiály atp.) a nabídnout rámcový návrh na vznik pracoviště (např. tiskového oddělení), které by alespoň částečně pomohlo práci s informacemi racionalizovat – jak vně, tak dovnitř univerzity. Jako jeden z kroků k analýze současného stavu byla současně navržena realizace mediálního auditu na UP. Kolegium rektorky UP se na svých dalších jednáních soustředilo bohužel výhradně na tuto otázku – zda je mediální audit nutný, zda je či není příliš nákladný atp.; k otázkám vytvoření pracoviště, které by v zásadě mohlo fungovat na základě reorganizace a koordinace dosavadních pracovišť, která s informacemi pracují, se již nevěnovalo (viz také J. Outlý, ŽUP 17/13, 2004). Sama otázka mediálního auditu vyzněla nakonec do ztracena: poslední závěr přijalo Kolegium rektorky UP na jaře loňského roku v podobě doporučení realizovat návštěvy gymnázií.

Co brání rozvoji oblasti PR na olomoucké univerzitě?

Přijetí konkrétních kroků v této oblasti komplikuje několik faktorů, z nichž ten prvotní vyjadřuje jedna z obecně respektovaných podmínek smyslu PR: **Klíčovým předpokladem dobrých výsledků v tomto oboru je důvěra a respektování obou „účastněných stran“.** Zadavatel musí věřit tomu, že PR službu skutečně potřebuje a po uvážlivém výběru PR pracovníka nebo agentury uvěří jeho profesionálním doporučením. Jinak řečeno, UP dosud nepociťuje dostatečný a citelný tlak, pod jehož vlivem by musela řešit konkrétní, životně důležité problémy (zejména pak ty, které jsou spojeny s dlouhodobější vizí vývoje) s pomocí public relations. Výjimkou je v tomto směru opět Přírodovědecká fakulta UP, jejíž prodekan prof. J. Ševčík před nedávnem pro Žurnál k problematice PR mj. uvedl: *Financování veřejných vysokých škol z položky MŠMT ČR se v dnešní podobě odvíjí zejména od počtu studentů. V některých, převážně experimentálních oborech, zaznamenáváme jejich nedostatek. Dostáváme se tedy do situace, kdy o kvalitního studenta musíme bojovat. Není-li odborná i neodborná veřejnost přinejmenším našeho regionu dostatečně informována o existenci (jen velmi obecně řečeno) Přírodovědecké fakulty a UP jako celku, je pochopitelné, že potenciální studenti půjdou studovat jinde. Nedostává-li se veřejnosti dostatečné množství informací o přírodovědných oborech, jejichž studium se nabízí v Olomouci, je to, jako by neexistovaly. Budeme-li tedy hovořit o cílech našeho snažení, spočívají v kvalitní prezentaci a popularizaci.*

Čekat nebo předjímat?

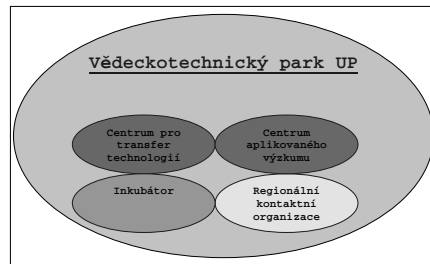
Je zřejmé, že potenciální hrozba snižujícího se počtu studentů může být pro vysokou školu právě jedním z těch průkazných a silně pocíťovaných motivů k přesunutí oblasti PR ze sféry okrajové do oblasti priorit. Ostatně některé české vysoké školy již tak postupně činí; další rozšíření využívaných technik a strategií public relations v práci managementů VŠ je velmi pravděpodobně jen otázkou času. Ten také ukáže, zdali se olomoucká univerzita přikloní k variantě čekat do poslední chvíle, nebo k možnosti připravit se na předpokládané eventuality vývoje s předstihem.

V. Mazochová, Žurnál UP

*Není bez zajímavosti, že jisté potenciální podklady jsou na UP k dispozici, a to v podobě dokončených diplomových prací studentů bakalářského studia Katedry žurnalistiky FF UP viz např.: M. Poláková: *Public relations na vysokých školách*. Závěrečná bakalářská práce. Katedra žurnalistiky FF UP, Olomouc, 1998; A. Pišoftová: *Projekt oddělení public relations na UP, část 1 – prolog*. Závěrečná bakalářská práce. Katedra žurnalistiky FF UP, Olomouc 1999; M. Pišoft: *Projekt oddělení public relations na UP, část 2 – projekt*. Závěrečná bakalářská práce. Katedra žurnalistiky FF UP, Olomouc 1999.

Vědeckotechnický park UP

Akademický senát UP schválil na svém zasedání 26. 1. změnu názvu Centra pro inovaci a transfer technologií UP na Vědeckotechnický park UP. Nutnost tohoto kroku zdůvodnil prorektor UP pro záležitosti vědy a výzkumu prof. M. Mašláň v několika bodech: nutnost obecnějšího názvu zastřešujícího rozšířené aktivity; záměr předložit projekt Centrum pro transfer technologií do Operačního programu *Průmysl a podnikání – Prosperita*, který přesně definuje CTT, VTP a Inkubátor a současný název CITT UP by při předkládání tohoto projektu byl matoucí; zkušenosti ukázaly, že veřejnost, a to bohužel i odborná, pod stávajícím názvem nevidí vědeckotechnický park, ale pouze jeho část; ve spolupráci se Statutárním městem Olomouc se realizuje projekt podnikatelského inkubátoru a pro nábor firem by bylo vhodnější se do povědomí širší veřejnosti dostat pod názvem vystihujícím naši činnost; CITT UP má potíže se získáváním akreditace Společnosti vědeckotechnických parků České republiky, poněvadž současný název postihuje pouze část činnosti vědeckotechnického parku.

▲ **Koncepce rozvoje Vědeckotechnického parku UP**
Regionální kontaktní organizace – běžící projekt MŠMT, byl přijat pokračující projekt. Centrum aplikovaného výzkumu – běžící projekt MPO. Inkubátor – společný projekt se Statutárním městem Olomouc, bude financován z programu PHARE, předpokládané dokončení v r. 2006. Centrum pro transfer technologií – připravován projekt do OP PP – Prosperita -red-

Nová nabídka Audiovizuálního centra UP

AVC UP již řadu let poskytuje všem univerzitním pracovištím služby z oblasti audiovizuální techniky a multimédií. Kromě profesionálních videoprogramů, zvukových záznamů a multimediálních aplikací zajišťuje také provoz televizního studia, které je trvale k dispozici celé akademické obci, dále návrh a přípravu www stránek UP pracovišť a v neposlední řadě informační a poradenskou činnost v této oblasti.

Díky stále rychlejšímu rozvoji multimediální techniky a zvyšujícímu se zájmu akademické obce o její využívání nabízí AVC UP nové možnosti práce s nejmodernější digitální technikou.

Natočte si své video

- Zapůjčení digitální kamery pro pracovní i soukromé účely, včetně zaškolení.

Sestříhejte si své záznamy

- Možnost využití několika digitálních stříhových pracovišť pro zpracování vašich videozáznamů s využitím nejrůznějších triků, efektů a titulků.
- Odborná pomoc při zpracování obrazu i zvuku.
- Výstup na CD, DVD i videokazetách.

Převod videokazet a zvukových záznamů na DVD a CD

- Ideální pro archivaci i snadnější manipulaci s výukovým i rodinným archivem.

Kurzy multimediální techniky

Nabízíme kurzy multimediální techniky v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (www.MMKkurzy.upol.cz), které je možné dle konkrétních požadavků modifikovat na kurzy na míru (např. digitální fotografie, práce s videokamerou, stříh videozáznamu atd.).

Ve spolupráci s dalšími pracovišti IC UP a za podpory grantu FRVŠ dále připravujeme spuštění univerzitního videoservertu, na který bude možné umístit výukové i dokumentární pořady. Tyto pořady si zájemce bude moci prohlédnout přímo na internetu.

Kontakt: PhDr. H. Píátová, AVC UP, tel. 585 631 705, 585 631 718, e-mail: avc@rupnw.upol.cz, hana.pilatova@upol.cz.

Možnosti kombinovaného studia na FF UP

Pod hlavičkou **Střediska distančního vzdělávání Filozofické fakulty** (SDV FF UP) se letos otevírají čtyři obory v kombinované formě studia, které uchazečům umožňují získat bakalářský titul. Jmenovitě jde o obory Sociální práce, Žurnalistika, Andragogika v profilaci na personální management a Psychologie, z nichž především poslední dva jsou mezi uchazeči velmi žádané – a to přesto, že tyto obory se na SDV FF UP otevírají již několikátým rokem.

Rovněž se zde realizuje navazující magisterské studium oboru psychologie.

Kombinované studium je studijní formou, která v sobě slučuje komodyty prezenční i distanční formy studia. Je tedy možností jak si zvýšit či rozšířit kvalifikaci při zaměstnání, zároveň však umožňuje čerpat poznatky z přímého kontaktu s vyučujícím. Prezenční formu výuky reprezentují jedno- až dvouhodinová tutoriála, distanční formu mimo jiné také speciální distanční

studijní materiály. Studentům je rovněž k dispozici databáze LMS Unifor, v níž jsou vyvěšeny některé studijní texty a která vzhledem k formě studia usnadňuje komunikaci studentů s vyučujícími.

Termín pro podání přihlášek je shodný s termínem pro prezenční studium, tedy **28. 2. 2005**.

-mfr-

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA UP V OLOMOUCI
Vás srdečně zve na
PLES PŘÍRODOVĚDECKÉ FAKULTY
dne 11. března 2005
Slovanský dům v Olomouci
zahájení v 19.00 hodin
K tanci a poslechu hraje hudební skupina GALAXY
Večer zpřístupní hudební skupina JEN TAK
Program:
Taneční klub OLYMP Olomouc - skvělý tanec americký a taneční
Taneční soubory: ELENA MORENO - FLAMENCO
Utkání fotbalů: tenis pod vedoucím taneční školy SAMBA DANCE
Soutěž o nejlepší "čtrnáctáctník" a zábavný kvíz
Tumbola
Prodej vstupenek od 12. 2005. cena 160,- Kč. Rezervace na tel. 585 634 009, 736 768 137

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

2. Hellerus (Hollerus, Höllerus, Haller, Heller, Holler, Höller) Alexander, S.J., Theol. Dr. (* 1540 Vídeň – † 2. 10. 1611 Kostnice), rektor od 6. 9. 1580 do 10. 9. 1585

Žaloby na skoupost a tvrdost prvního rektora olomoucké koleje a akademie Tovaryšstva Ježíšova Hurtada Péreze, jak se o nich dozvídáme z instrukcí generála TJ Everarda Mercuriana zaslanych dne 9. dubna 1579 rakouskému provinciálovi TJ Jindřichu

Třetí příslušník TJ, jímž byl právě Alexander Höller, dorazil do Olomouce v květnu 1566; Höller přednášel denně ráno a večer po dvou hodinách latinskou gramatiku a syntax a v neděli odpolelné kázal, Rimel četl a komentoval Vergilia a Ciceronovy listy.

▲ Zleva doprava: Židovská brána, věž gotické kaple Božího Těla, střecha Nové věže (věž oddělovala do r. 1786 město od Předhradí), v popředí jezuitská kolej s akademií a v pozadí jezuitský gotický kostel (bývalý klášter a kostel františkánů-minoritů), gotický kostel Panny Marie na Předhradí (zbořený r. 1839), kanovnické residence, gotický kostel sv. Petra (zbořený r. 1792) a klášter františkánů-minoritů s románským kostelíkem sv. Jakuba (upravený po r. 1785 na zemskou nemocnici, porodnici a nalezišce, v r. 1900 přestavěný pro tzv. Elisabethinum – německý učitelský ústav, dnešní objekt Filozofické fakulty UP). Výřez z dřevorezu Jana Willenbergera ve spise Bartoloměje Paprockého z Hlohoh a Paprocké Vůle „Zrčadco Margkrabství moravského“, vydaném v Olomouci roku 1593

Blysemovi jako podklad jeho vizitace v Olomouci, vedly k tomu, že se řádový generál ohlížel po vhodném kandidátovi do nového rektora. Neviděl ho však v osobě nejhlásitějšího Pérezova kritika, vice-rektora koleje Jiřího Durase, ale v Alexandrovi Höllerovi (též psán Haller, Holler či Heller), jenž se stal dne 8. září 1580 v pořadí druhým rektorem olomoucké koleje a akademie TJ.

V katalogu olomoucké koleje TJ na rok 1584 o sobě rektor Höller uvedl: „Nejctihodnější otec Alexander Höller, Rakušan z Vidně, 44 let, prostředních sil. V Tovaryšstvu je od roku 1559. Studoval mimo Tovaryšstvo až po filozofii včetně, v Římě v Tovaryšstvu se šest a půl léta oddával vědám, toho času absolvoval kurz filozofie a teologie. Je magistr [svobodných] umění. Byl novicmistrem po tři a půl léta, brněnským rektorem téměř osm let, byl v olomoucké misií dříve, než byla založena kolej, poté v Brně dvě léta, přednášal filozofii. Čtvrtý rok je olomouckým rektorem. Profes čtyř slibů 1570.“

Byl-li tedy v roce 1584 A. Höller star 44 let, narodil se ve Vidni roku 1540, v roce papežského stvrzení Tovaryšstva Ježíšova. V soupise rektorů kolejí TJ v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, publikovaném v roce 1993 Annou Fechtnerovou, je však Höllerovo narození kladeno do roku 1536, stejně jako v *Kapitolách z dějin olomoucké univerzity 1573–1973* (Ostrava 1973).

Z jiných pramenů můžeme výše uvedené údaje kromě data narození upřesnit. Do Tovaryšstva Ježíšova Höller vstoupil 4. května 1559 v Římě, čtyři slavné sliby složil a řádovým profesem se stal 12. března 1570 v Praze. Prvně se s Alexandrem Höllerem setkáváme v Olomouci, a to při samých začátcích působení jezuitů v tehdejší hlavním městě Markrabství moravského. O povolání jezuitů do Olomouce usiloval již před rokem 1558 zdejší biskup Marek Khuen, ale teprve o Velikonočních roku 1566 se objevili v Olomouci díky biskupu Vilému Prusinovskému z Vického první dva jezuité, Jan Ascherman, rodák z Litovle, a Štěpán Rimel, rodem ze Švábska. Neprodělné započali s misijním působením – kromě kázání, zpovědí a návštěv nemocných zahájili školní výuku.

S příchodem Pérezovým a dalších pěti jezuitů do Olomouce v polovině září 1566 však Aschermanovo a Höllerovo působení v Olomouci skončilo. V červenci 1567 se Alexander Höller objevuje v katalogu pražské koleje a akademie TJ U Sv. Klimenta s dodatkem „Rakušan, prefekt noviců, kazatel, učitel teologie, 27 let. V Tovaryšstvu po osm let. První slib učinil jeden měsíc po vstupu. Je mistr [svobodných] umění.“ Kromě Alexandra Höllera se v katalogických prázské koleje setkáváme mezi léty 1557–1569 s Adamem Höllerem, rovněž Viděňanem, zastávajícím v pražské koleji po studiu rétoriky v Římě funkce ministra (hospodářského správce), regenta konviktu, vyjednavče ve vnějších záležitostech koleje a kazatele v jezuitském kostele – snad se jedná o příbuzného Alexandra Höllera.

V katalogu pražské koleje TJ zasláném 1. srpna 1570 řádovému generálovi do Říma se dočítáme, že Alexander Höller byl spolu s dalšími šesti jezuiti vyslán do Olomouce. Stalo se tak ale již před tímto datem, poněvadž v záznamech olomouckého rektora Péreze je ke dni 12. března 1570 uvedeno: „Do rukou provinciála složil v Praze profesi čtyř slibů kněz doktor Alexander Heller z Vidně a potom v koleji složil sliby jednoduché.“ Znamená to tedy, že A. Höller dosáhl v roce 1568 či 1569 gradu doktora teologie.

Katalog olomoucké koleje TJ z 29. září 1572 sděluje, že P. Alexander Höller odešel na misií do Brna jakožto německý kazatel v kostele sv. Jakuba společně s Bernardem Brantem, rovněž Němcem, jenž měl nadále kázat v chrámu sv. Petra. Höllerovy koadjutorem (pomocníkem) byl určen novic Jakub Schermer, Slezan z města Frankensteínu (nyní Żabkowice Śląskie v Polské republice). Mezi tehdejšími obyvateli Brna převládali luteráni; římskokatolické vyznání mělo oporu hlavně v kapitule při chrámu sv. Petra. Alexander Höller byl bezesporu výtečný kazatel, jak dokládá pasáž o jeho kázáních v brněnském kostele sv. Jakuba během pobytu biskupa Prusinovského v Brně koncem července 1570, obsažená v roční zprávě o olomoucké koleji od druhé poloviny roku 1569 do poloviny roku 1570.

Podstatnou událostí pro Höllerovo další působení v Brně byla fundace brněnské koleje TJ, k níž došlo 14. června 1572. Stalo se tak listinou ze dne 14. června 1572, již „Jan Grodecký, probošt, a Václav, děkan kapituly brněnské, dávají pro noviciát v Brně svůj dům, nově postavený na hoře sv. Petra, na tak dlouho, dokud si jezuité nezískají pohodlnější“. Jezuitský noviciát, nazývaný též probační (tj. zkušební) dům, *domus probationis*, připravoval uchazeče o členství v Tovaryšstvu Ježíšovu ke vstupu do řádu po dvě léta tělesnou prací, ošetřováním chorbých, četbou duchovních spisů, modlitbami, rozjímáním, čtyřtydenním duchovním cvičením (exerciciemi) a konečně složením tří jednoduchých slibů (chudoby, celibátu a poslušnosti nadřizovaných), to vše pod dozorem novicmistra (lat. *magister novitiorum*) a jeho koadjutora (pomocníka). První probační dům v rakouské provincii TJ byl založen roku 1566 ve Vidni, následujícího roku byl zřízen probační dům TJ v Praze. Oba bratři

Grodeckí pocházeli ze Slezska, Jan Grodecký byl 16. července 1572 zvolen olomouckou kapitulou moravským biskupem a dne 6. ledna 1574 zemřel jako oběť travičských úkladů olomouckého kapitulinho děkana Jana Filopona Dombrowského (viz *Žurnál UP* č. 16, 11. února 2005, s. 6).

Dne 10. října 1573 byl Alexander Höller jmenován rektorem brněnské koleje TJ a setrval v tomto úřadě do 25. dubna 1580; mezitím, a to 9. května 1578, daroval císař Rudolf II. brněnským jezuitům klášter herburských jeptišek sv. Augustina s kostelíkem Panny Marie. Postupně tu (v Jezuitské ulici za chrámem sv. Jakuba) byla vybudována velká kolej se sedmi dvory, při koleji bylo zřízeno gymnázium a v letech 1598–1602 byl zmíněný kostelík přestavěn na kostel Nanebevzetí Panny Marie.

To však již Alexander Höller v Brně nepobýval. Jak jsme již uvedli výše, na počátku roku 1580 došli generál a rakouský provinciál TJ k přesvědčení, že je nutno odvolat prvního rektora olomoucké koleje a akademie TJ Hurtada Péreze z jeho úřadu, a jejich volba ohledně osoby Pérezova nástupce padla na pátera Höllera, dosáhnouvího toho roku 40 let věku. Do Olomouce dorazil Höller 4. května 1580, a to společně s rakouským řádovým provinciálem Jindřichem Blysemem, který Höllera nejprve ustanovil Pérezovým vicerektorem. Do úřadu rektora olomoucké koleje a akademie TJ byl A. Höller inaugurován až 6. září 1580, třebaže řádový generál Everard Mercurian (zemřelý 1. srpna téhož roku) dával Blysemovi k Höllerovu jmenování již 17. června 1580 své „placet“.

Höllerovo diarium se bohužel nedochovalo, a tak o jeho rektorském působení jsme informováni z jiných řádových písemností a korespondence tehdejšího olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského z Pavlovic (biskupem v letech 1579–1598). Nejméně události z let Höllerova rektorátu pro olomouckou jezuitskou kolej i akademii bylo vystavení velkého latinského privilegia císaře Rudolfa II., datovaného v Praze dne 22. března 1581, jímž císař potvrdil veškeré jejich dosavadní výsady a fundace, a zejména rozšířil promoční práva olomoucké akademie TJ na studující jiných jezuitských akademií, jestliže se v Olomouci podrobí rigorózářům; osoby graduované v Olomouci byly zrovnoprávněny se všemi, kdo „na kterýchkoli univerzitách neboli generálních studiích, též na těch nejstarších, Německa, Itálie, Španělska, Francie, Polska nebo kterýchkoli jiných národů, byli promováni“. Při olomoucké koleji bylo dále díky papežské fundaci roku 1580 zřízeno v rámci papežského semináře (založeného 10. prosince 1578 papežem Řehořem XIII.) tzv. collegium nordicum, seminář pro výchovu misionářů určených pro sever Evropy a zejména pro rekatolizaci Švédska. K ostenativním projevům katolické zbožnosti, jímž se již hlásilo ke slovu emfatické baroko, přispívala náboženská bratrstva (sodalita). Podle výroční zprávy o olomoucké jezuitské koleji z roku 1582 pokračovaly s nemalými finančními náklady stavební úpravy kolejních budov, okrašlovaných arkádami.

Z instrukce řádového provinciála Blysema z roku 1584 vyplývá, že rektora Höllera hodlal Blysem vyslat do Vratislavi jako dočasného superiora (představeného) jezuitů, kteří zde od roku 1581 působili v misiích. O zřízení jezuitské koleje ve Vratislavi usiloval již roku 1563 císař Maxmilián II., ale císařův úmysl zvrátili jak zdejší protestanti, tak i katolické duchovenstvo, které nelibě neslo odtud plnoucí krácení svých důchodů. Vratislavský katolický biskup Martin Gerstmann sice dokázal prosadit příchod jezuitských misií do své diecéze, ale ani jeho pokus o vybudování koleje TJ nebyl úspěšný, neboť se s tímto záměrem neztotožnil nový řádový generál Claudius Aquaviva (jezuitská kolej vznikla ve Vratislavi teprve v roce 1638, univerzita v roce 1703). Přesto Höller do Vratislavi počátkem ledna 1585 odcestoval, neboť olomoucký biskup Stanislav Pavlovský psal 2. ledna 1585 z Kroměříže svému bratru Václavovi,

Dokončení na str. 8

